

Hymenolepis

čeleď: Asteraceae

Roste v jižní Africe v podobě keře. Dorůstá výšky 0,6 - 2,5m. V horní části je větvený, na bázi max. řídce a větve mohou být ochlupené. Listy jsou střídavé, čárkovité, eliptické nebo obvejčitě lopatkovité, na vrcholu zubaté až peřenosečné se 3 - 14ti laloky, kožovité až mírně sukulentní a okraj může být i podvinutý. Květenstvím je vrcholový úbor v chocholíku, listeny jsou čárkovité, eliptické nebo podlouhlé, zákrov úzce elipticky válcovitý až obkruželovitý, má 6 - 10 zákrovních plstnatých lístků, lůžko ploché, vlastní květy jsou oboupohlavné, koruna nálevkovitá, žlutá, 5tilaločná a žláznatá. Plodem je eliptická až obvejčitá 10tižebná nažka s chmýrem.

Hymenolepis calva

oblasti: Západní Kapsko

Roste v JAR v podobě keře s 1 kmenem. Dorůstá výšky do 60cm. Větve vyrůstají prakticky od báze, v horní části jsou řídce olistěné a dlouze ochlupené. Listy jsou prakticky vzpřímené, kopinaté, občas se 3mi zuby, v mládí plstnaté, podvinuté, kožovité, šedě zelené, dlouhé 0,8 - 1,5cm a široké 2 - 3mm. Květenstvím je hustý chocholík průměru 2 - 4cm, složený z úborů, listeny jsou úzce kopinaté až čárkovité, dlouhé 6 - 8mm, zákrov je úzce obkruželovitý, dlouhý 3 - 6mm, zákrovních listenů je 6 - 8ks, jsou eliptické až úzce podlouhlé, ochlupené, nahnědlé, dlouhé 6 - 8mm, široké 0,5 - 1mm a terč je 5tikvětý. Plodem je eliptická až podlouhlá nažka délky 1,5 - 2mm, šířky 0,3 - 0,7mm a žebra mají hrbolky.

Hymenolepis crithmifolia

synonyma: *Athanasia parviflora*, *H. leptcephala*, *H. parviflora*, *H. pinnata*, *Lasiospermum crithmifolia*, *Metagnanthus parviflorus*, *Tanacetum crithmifolium*

oblasti: Severní Kapsko, Západní Kapsko

Roste v JAR v podobě keře. Dorůstá výšky (0,5 -) 1,5 - 2,5 (i 5)m při průměru 2,5m. Větve jsou v horní části ochlupené. Listy jsou střídavé, dlouhé 3 - 9cm, široké 1,5 - 4cm, tvořené 5 - 9ti čárkovitými šedozelenými podvinutými úkrojky délky 0,4 - 2cm, šířky 1 - 2mm. Květenstvím je chocholičnatá lata průměr 4 - 15cm složená z drobných zpravidla 4 - 6tikvětých žlutých úborů délky 2mm, šířky 4mm, listeny jsou kopinaté až čárkovité, dlouhé 1 - 5mm, zákrov je úzce eliptický, dlouhý 3 - 5mm, tvoří jej 3 - 5 řad listenů, zákrovních listenů je 8 - 9ks, jsou nestejně, podlouhlé až eliptické, dlouhé 2 - 3mm a široké 1 - 1,5mm, vlastní květy jsou oboupohlavné, koruna trubkovitá, žlutá a s 5ti zuby. Plodem je žebnatá eliptická až úzce podlouhlá nažka délky 1 - 2mm, šířky 0,4 - 0,6mm s chmýrem.

Vyhovují mu pískovcové svahy.

Hymenolepis cynopus

oblasti: Západní Kapsko

Roste v JAR v podobě v horní 1/2 řídce větveného keře s 1 kmenem. Dorůstá výšky do 1,5m. Větve jsou v horní části dlouze ochlupené. Listy jsou prakticky vzpřímené, obvejčitě lopatkovité, v mládí

plstnaté, na vrcholu se 3 - 9ti zakulacenými zuby délky 1 - 2mm, na vrcholu podvinuté, kožovité, bledě hnědé a později šedé. Květenstvím je hustý chocholík průměru 2 - 4,5cm složený z úborů, listeny jsou úzce eliptické až kopinaté, dlouhé 2 - 6mm, zákrov je úzce obkruželovitý, dlouhý 0,7 - 1cm, zákrov má 6 - 8 úzce kopinatých až čárkovitých nahnědlých listenů délky 7 - 9mm, šířky 0,4 - 1mm a terč má 5 trubkovitých květů. Plodem je podlouhlá žebernatá nažka délky 1 - 3mm a šířky 0,3 - 0,5mm.

Hymenolepis dentata

synonyma: *Athanasia schizolepis*, *Oligodora dentata*

oblasti: Západní Kapsko

Roste v JAR v podobě od báze řídce větveného keře s 1 kmenem. Dorůstá výšky do 1,5m. Listy jsou eliptické, mohou být peřenosečné s až 15ti laloky, podvinuté, kožovité, zelenavé, laloky jsou dlouhé 1 - 6mm a široké 1 - 2mm. Květenstvím je hustý chocholík průměru 1,2 - 5cm tvořený z úborů, listeny jsou čárkovité, dlouhé 3 - 5mm, zákrov je úzce válcovitý, dlouhý 0,5 - 1cm, má 9 - 10 nestejných zákrovních úzce podlouhlých nahnědlých listenů délky 4 - 6mm, šířky 0,5 - 1mm a terč z 5ti trubkovitých květů. Plodem je eliptická až úzce obejčítá žebernatá nažka délky 1 - 2,5mm a šířky 0,3 - 0,6mm.

Hymenolepis dura

Hymenolepis glabra

Hymenolepis gnidioides

synonyma: *Phaeocephalus gnidioides*

oblasti: Západní Kapsko

Roste v JAR v podobě v horní 1/2 řídce větveného keře s 1 kmenem. Dorůstá výšky do 2m. Listy jsou prakticky vzpřímené, kopinaté, špičaté, podvinuté, kožovité, žlutozelené, dlouhé 0,4 - 2cm a široké 2 - 3mm. Květenstvím je chocholík o průměru 1 - 2,8cm složený z úborů, listeny jsou dlouhé 0,4 - 1cm, zákrov je úzce obkruželovitý, dlouhý 0,6 - 1,2cm, zákrovních listenů je 6 - 8ks, jsou úzce eliptické až obkopinaté, plstnaté, nahnědlé, dlouhé 6 - 7mm, široké 0,5 - 1mm a terč tvoří 4 - 6 trubkovitých květů. Plodem je úzce eliptická až obkopinatá žebernatá nažka délky 2 - 3mm a šířky 0,7 - 1mm.

Hymenolepis incisa

synonyma: *Athanasia incisa*, *Athanasia pinnata*

oblasti: Západní Kapsko

Roste v JAR v podobě v horní části řídce větveného keře s 1 kmenem. Dorůstá výšky do 1,5m. Listy jsou úzce vejčité až eliptické, mírně peřenosečné s 3 - 5 (i 9)ti laloky, podvinuté, kožovité, zelené, dlouhé 1 - 2cm, široké 4 - 9mm, laloky jsou čárkovité, dlouhé 0,3 - 1cm a široké 2 - 2,5mm. Květenstvím je chocholík šířky 25 - 45cm složený z úborů, listeny jsou kopinaté až čárkovité, dlouhé 3 - 8mm, zákrov je úzce válcovitý až obkruželovitý, dlouhý 0,6 - 1cm, má 8 - 9 zákrovních nestejných úzce vejčitých až podlouhlých plstnatých hnědožlutých listenů s tmavou špičkou délky 3 - 5mm,

šířky 0,5 - 1mm a terč tvoří 4 - 6 trubkovitých květů. Plodem je úzce obvejčitá až podlouhlá žebnatá nažka délky 1 - 2mm a šířky 0,3 - 0,6mm.

Hymenolepis indivisa

synonyma: Athanasia indivisa

oblasti: Východní Kapsko

Roste v JAR v podobě v horní 1/2 řídce větveného keře s 1 kmenem. Dorůstá výšky do 1 (i 1,5)m. Listy jsou čárkovité, špičaté, podvinuté, kožovité, zelené, dlouhé 3 - 4,5cm a široké 1 - 2mm. Květenstvím je chocholík šířky 5 - 7cm složený z úborů, listeny jsou kopinaté až čárkovité, dlouhé 1 - 4mm, zákrov je úzce eliptický, při vrcholu mírně stažený, dlouhý 4 - 6mm, má 8 - 10 nestejných zákrovních kopinatých až podlouhlých hnědožlutých listenů délky 2 - 4mm, šířky 1 - 1,5mm a terč tvoří 4 - 6 trubkovitých květů. Plodem je podlouhlá až vejčitá žebnatá nažka délky 1 - 2mm a šířky 0,3 - 0,5mm.

Hymenolepis mucronata

Hymenolepis speciosa

synonyma: Athanasia speciosa

oblasti: Západní Kapsko

Roste v JAR v podobě v horní 1/2 řídce větveného keře. Dorůstá výšky do 1,5m. Větvě jsou v mládí ochlupené. Listy jsou až prakticky vzpřímené, eliptické, peřenosečné se 7 - 14ti laloky, plstnaté, kožovité až prakticky sukulentní, v mládí hnědožluté, později šedobílé, dlouhé 2,5 - 6cm, široké 1 - 3cm, laloky jsou zakulacené, dlouhé 0,3 - 2,5cm a široké 1 - 3mm. Květenstvím je hustých chocholík o průměru 3 - 6,8cm složený z úborů, listeny jsou eliptické až podlouhlé, dlouhé 5 - 8mm, široké 1 - 1,5mm, zákrov je úzce obkružovitý, dlouhý 5 - 8mm, zákrovních listenů je 6 - 8ks, jsou nestejně, eliptické až úzce vejčité, plstnaté, nahnědlé, dlouhé 3 - 5mm a terč tvoří 5 trubkovitých květů. Plodem je podlouhlá žebnatá nažka délky 1 - 2,5mm a šířky 0,2 - 0,5mm.

Další informace:

<http://databaze.dendrologie.cz/domains/databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=2198>

<https://botany.cz/cs/hymenolepis-parviflora/>

<https://www.rostliny.net/>